

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Vojtěcha Šimíčka, soudkyně Michaely Bejčkové a soudce Ondřeje Mráky ve věci žalobce: **S. L.**, zastoupeného advokátkou Mgr. Ing. Martinou Zoubkovou, Křížkova 479/1, Plzeň, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, nám. Hrdinů 1634/3, Praha 4, proti rozhodnutí žalované ze dne 9. 11. 2023, čj. MV-151014-4/SO-2023, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 9. 7. 2024, čj. 17 A 31/2023 - 56,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se p ř i z n á v á** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Dne 4. 8. 2023 Ministerstvo vnitra (*ministerstvo*) zamítlo žádost žalobce o prodloužení platnosti zaměstnanecké karty dle § 44a odst. 11 ve spojení s § 46 odst. 6 písm. e) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, neboť žalobce opožděně oznámil změnu pracovní pozice a vykonával tak práci na jiné pracovní pozici, než která byla uvedena v zaměstnanecké kartě, a tedy vykonával nelegální práci. Žalovaná odvolání žalobce proti rozhodnutí ministerstva v záhlaví označeným rozhodnutím zamítla.

[2] Proti rozhodnutí žalované podal žalobce žalobu, kterou Krajský soud v Plzni (*krajský soud*) zamítl.

II. Návrh na odkladný účinek a vyjádření žalované

[3] Rozsudek krajského soudu napadl žalobce (*stěžovatel*) kasační stížností, kterou spojil s žádostí o přiznání odkladného účinku.

[4] Stěžovatel uvedl, že pokud by odkladný účinek nebyl přiznán, pozbyl by možnosti legálně pobývat na území České republiky. V případě, že by i přesto na území České republiky nadále pobýval, dopustil by se porušování právních předpisů. Případný návrat do země původu by pro něj znamenal ohrožení na životě a zdraví, neboť v zemi probíhá válečný konflikt. Došlo by rovněž ke zhoršení ekonomické a sociální situace jeho rodiny (manželky a dcery).

[5] Stěžovatel zdůraznil dopad účinků rozhodnutí do jeho osobního a rodinného života. Jeho rodina by realizací rozhodnutí značně utrpěla, když by nadále nemohl finančně podporovat svou dceru při studiích na univerzitě a jeho žena by sama nedostála finančním závazkům, které na území České republiky společně mají (pronájem bytu a půjčka v bankovní instituci). Manželka v České republice pobývá na základě zaměstnanecké karty a pobírá mzdu v průměrné až podprůměrné výši a bez stěžovatele by nebyla schopna plnit jejich společné závazky. Hrozily by jim tak možné exekuce a výpověď z bytu. Zasaženy by byly rovněž i citové vazby celé rodiny v důsledku odloučení. V souvislosti s jeho žádostí a výše uvedenými okolnostmi stěžovatel zdůrazňuje, že jeho jednání nebylo tak závažného charakteru v porovnání se sankcí, která mu hrozí. Stěžovatel se v České republice pracuje již více než 5 let a od té doby se silně asimiloval. Jeho jediným přestupkem bylo pozdní ohlášení změny pracovní pozice u svého zaměstnavatele.

[6] Správní orgány jej odkazovaly na možnost požádat o dlouhodobé vízum za účelem strpění pobytu na území České republiky, to ovšem jeho situaci nijak neřeší. Stěžovatel v České republice již několik let pracuje, aby zajistil svou rodinu. Ztráta možnosti legálně na jejím území pracovat představuje pro něj i jeho rodinu závažnou újmu a s ohledem na nutnost vycestování do země, kde probíhá válečný konflikt, jde o újmu nenapravitelnou. Na území Ukrajiny navíc stěžovatel nemá žádné sociální ani jiné vazby.

[7] Stěžovatel se domnívá, že dostatečně osvědčil, že výkon napadeného rozhodnutí by pro něj znamenal nepoměrně větší újmu, než jaká může vzniknout přiznáním odkladného účinku. Odkladný účinek zároveň není v rozporu s žádným veřejným zájmem.

[8] Žalovaná se k návrhu na přiznání odkladného účinku nevyjádřila, když odkázala na spisový materiál a ztotožnila se s odůvodněním napadeného rozsudku krajského soudu.

III. Posouzení návrhu Nejvyšším správním soudem

[9] Nejvyšší správní soud přistoupil k posouzení návrhu a po zvážení všech okolností dospěl k závěru, že jsou naplněny podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[10] Kasační stížnost ze zákona nemá odkladný účinek (§ 107 odst. 1 s. ř. š.). Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat, přičemž § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. se užije přiměřeně. Odkladný účinek lze přiznat, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže zároveň nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem (viz § 73 odst. 2 s. ř. s.).

[11] Z výše uvedeného vyplývá, že možnost přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je ve smyslu § 73 odst. 2 s. ř. s. podmíněna naplněním dvou objektivních podmínek: 1) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí by znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a 2) přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[12] Odkladný účinek je preventivním nástrojem předběžného charakteru, proto postačuje osvědčit, že vznik újmy hrozí (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005 - 76). Hrozící újma však nesmí být bagatelní. K hrozící vážné újmě dochází tehdy, pokud v případě nepřiznání odkladného účinku hrozí žadateli vážné

pokračování

obtíže či významné poruchy v jeho životě, fungování nebo činnosti (např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 5. 2014, č. j. 6 Afs 73/2014-56).

[13] Vážnou újmu stěžovatel spatřuje ve vycestování do země původu, kde však aktuálně probíhá válečný konflikt a s tím související následky. Nejvyšší správní soud má podmínku hrozby vážné újmy za prokázanou s ohledem na obecně známou skutečnost, že probíhajícím konfliktem je nejen ohroženo, ale opakovaně skutečně významně zasaženo i civilní obyvatelstvo. Takovou újmu nelze považovat za bagatelní.

[14] Žalovaná sice odkazuje stěžovatele na možnost získat dlouhodobé vízum za účelem strpění pobytu dle § 33 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců. Tato možnost je však značně hypotetická.

[15] Ačkoliv k bezprostřednímu opuštění České republiky by totiž mohl být stěžovatel donucen až v souvislosti s rozhodnutím o správním vyhoštění (které v současnosti neexistuje), setrvání by pro něj znamenalo pobývat na území nelegálně a vystavit se riziku zákazu pobytu na území České republiky po určitou dobu, který je se správním vyhoštěním pravidelně spojen (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 8. 2011, č. j. 5 As 73/2011-100).

[16] Neexistují současně žádné indicie, které by ukazovaly, že v důsledku přiznání odkladného účinku hrozí újma třetím osobám; žalovaná ostatně možnost vyjádřit se k návrhu na přiznání odkladného účinku nevyužila.

[17] Nejvyšší správní soud se dále zabýval otázkou, zda přiznání odkladného účinku nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Jak vyplývá z usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 10. 2022, č. j. 2 As 225/2022-25, žalovaný může zpochybnit návrh žadatele o odkladný účinek z důvodu, že jeho přiznání je v rozporu s veřejným zájmem; pokud tak ovšem žalovaný neučiní, soud nepřizná odkladný účinek jen v případě, že nesplnění těchto předpokladů vyplývá z obsahu soudního a správního spisu. Žalovaná v projednávané věci rozpor s veřejným zájmem netvrdí a ani ze spisu nevyplývá, že se stěžovatel na území České republiky např. dopouštěl trestné činnosti či jinak respektoval právní řád. Posuzovaná věc se dotýká ochrany pracovního trhu. Stěžovatel sice oznámil změnu pracovní pozice opožděně, avšak jeho oznámení bylo kladně vyřízeno a jak uvádí sama žalovaná, toto oznámení posuzuje splnění podmínek pro oznámení zaměstnání (tedy i posouzení hlediska ochrany pracovního trhu). Veřejný zájem tak nemůže být porušován ani v tomto ohledu. Nejvyšší správní soud již v této fázi řízení konstatuje, že stěžovatel svou činností zcela zjevně nenarušil veřejný pořádek do té míry, aby rozhodnutí žalované nesneslo odkladu. Přiznání odkladného účinku proto není v rozporu s důležitým veřejným zájmem. K naplnění veřejného zájmu může postačovat i pozdější nastoupení účinků správního rozhodnutí.

[18] Z těchto důvodů Nejvyšší správní soud stěžovateli vyhověl a jeho kasační stížnosti přiznal odkladný účinek podle § 107 ve spojení s § 73 odst. 2 s. ř. s. Do rozhodnutí o kasační stížnosti se tak pozastavují účinky rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 9. 7. 2024, čj. 17 A 31/2023 - 56, a rozhodnutí žalované ze dne 9. 11. 2023, čj. MV-151014-4/SO-2023.

[19] Soud připomíná, že může usnesení o přiznání odkladného účinku i bez návrhu usnesením zrušit, ukáže-li se v průběhu řízení, že pro přiznání odkladného účinku nebyly

důvody, nebo že tyto důvody v mezidobí odpadly (§ 73 odst. 5 ve spojení s § 107 odst. 1 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 4. září 2024

Vojtěch Šimíček
předseda senátu